

SORU (NAKİT AKIM ANALİZİ)

Osmanlı Hassas Makine Parçaları Üretim A.Ş. Fatih Sanayi'sinde sipariş üzerine hassas makine parçaları üretmektedir. Oktay Özkan finansal yönetici olarak bu şirkete yeni atanmıştır. Yaptığı incelemede şirketin 2009 yılında 1.272.000 lira net kâr sağlamasına rağmen ödemelerinde finansal sıkıntı çektiğini görmüş ve bu sebeple şirketin nakit akımlarını incelemeye ve analiz etmeye karar vermiştir. Şirketin 2009 ve 2010 yılı gelir tablosunu ve bilânçosunu hazırlamıştır.

a) Osmanlı A.Ş. 2010 yılı gelir tablosu aşağıdaki gibidir:

Osmanlı A.Ş. 31 Aralık 2010 Tarihli Gelir Tablosu (000 TL.)	
Satışlar	26.400
(-)Satılan malın maliyeti	<u>17.040</u>
Brüt satış kârı	9.360
(-) Faaliyet Giderleri:	<u>7.200</u>
Satış giderleri	3.600
Yönetim giderleri	3.240
Amortismanlar	360
Faaliyet kârı	2.160
(-) Faizler	<u>348</u>
Vergiden önceki kâr	1.812
(-) Vergiler	<u>540</u>
Net Kâr	<u>1.272</u>

b) Osmanlı A.Ş. 2009 ve 2010 yılları bilânçosu ve yıllara göre kalemler arasındaki farklar şöyledir:

Osmanlı A.Ş. 31 Aralık 2009 ve 2010 Yılı Bilânçoları (000)							
	2010	2009	Fark		2010	2009	Fark
<u>Dönen Varlıklar</u>				<u>Kısa Vadeli Borçlar</u>			
Kasa ve paz. men. değerler	480	600	-120	Finansal borçlar	1.320	1.080	+240
Alacaklar	3.840	4.440	-600	Ticari borçlar	4.680	3.840	+840
Stoklar	<u>5.520</u>	<u>3.840</u>	+1.680	Tahakkuk etmiş borçlar	<u>240</u>	<u>240</u>	---
Toplam dönen var.	9.840	8.880		Toplam kısa vadeli borçlar	6.240	5.160	
<u>Duran Varlıklar</u>				<u>Uzun Vadeli Borçlar</u>			
Binalar ve makine-teçhizat	6.720	6.240	+480	Uzun vadeli borçlar	<u>3.840</u>	<u>4.200</u>	-360
(-) Birikmiş amortismanlar	<u>2.160</u>	<u>1.800</u>	+360	Toplam Borçlar	10.080	9.360	
Binalar ve makine-teçhizat.net	<u>4.560</u>	<u>4.440</u>	+120	<u>Öz Kaynaklar</u>			
Toplam duran varlıklar	<u>4.560</u>	<u>4.440</u>		Sermaye	1.200	1.200	---
				H.S. ihraç primi	1.800	1.800	---
				Dağıtılmamış kârlar	<u>1.320</u>	<u>960</u>	+360
				Toplam öz kaynaklar	<u>4.320</u>	<u>3.960</u>	
Aktif Toplamı	<u>14.400</u>	<u>13.320</u>		Pasif Toplamı	<u>14.400</u>	<u>13.320</u>	

Osmanlı A.Ş. 31.12.2010 Yılı Devreden Kârlar Tablosu (000)	
Devreden kârlar (1 Ocak 2009)	960 TL.
(+) 2010 yılı net kârı	1.272
(-) 2010 yılında ödenen temettüleri	<u>(912)</u>
Dağıtılmayan kârlar (31Aralık 2010)	1.320

Bu durumda;

- Şirketin nakit akım tablosunu hazırlayınız.
- Size göre şirketin nakit akımı problemleri nelerdir?
- Şirketin nakit darlığını çözmek için neleri tavsiye edersiniz?

Çözüm:

a) Şirketin fon akım tablosu hem tablo şeklinde hem de operasyonel şekilde düzenlensin. Firma fonlarının %93'nü normal faaliyetlerinden ve %7'ni finansal faaliyetlerden sağlamıştır. Bu fonların %63 stokların ve makine-teçhizatın finansmanında kullanmıştır. Ödenen temettüler fon kullanımlarının %26,5'ni teşkil etmektedir.

Dönem kârı ve amortismanlar fonların %47,6'nı oluşturmaktadır. Firma fon meydana getirmekte iyi durumdadır. Sonuçları operasyonel fon tablosunda daha iyi görmek mümkündür.

Osmanlı A.Ş. 31.12.2010 tarihli Fon Kaynak ve Kullanımları Tablosu

Fon Kaynakları	TL	%	Fon Kullanımları	TL	%
1-Dönem kârı	1.272	37,1	1 Stoklar	1.680	49,0
2-Amortismanlar	360	10,5	2- Makine-teçhizat	480	14,0
3- Kasa ve Pazar. menkul değerler	120	3,5			63,0
4- Ticari alacaklar	600	17,5	3- Uzun vadeli borçlar	360	10,5
5-Ticari borçlar	840	24,5			
		93,1	4- Ödenen temettüler	912	26,5
6- Finansal borçlar	240	7,0			
Fon Kaynakları Toplamı	3.432	100,0	Fon Kullanımları Toplamı	3.432	100,0

Osmanlı A.Ş. fon akım tablosunu operasyonel olarak şöyle düzenleyebiliriz:

<u>Firma faaliyetinden sağlanan fonlar (000):</u>		<u>Lira</u>
1- Net kâr (zarar)		1.272
2- Amortismanlar, tükenme payları ve karşılıklar		360
3- Ticari alacaklardaki azalış (artış)		600
4- Stoklardaki azalış (artış)		(1.680)
5- Ticari borçlardaki artış (azalış)		840
Firma faaliyetlerinden sağlanan (kullanılan) net fon miktarı		1.392
<u>Yatırım faaliyetleri fon akımları:</u>		
1- Yeni makine teçhizat satımı (alımı)		(480)
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan (kullanılan) net fon miktarı		(480)
<u>Finansal faaliyetlerden sağlanan fonlar:</u>		
1- Finansal borçlardaki artış		240
2- Uzun vadeli kredilerdeki artış (azalış)		(360)
3- Temettü ödemeleri		(912)
Finansal faaliyetlerinden sağlanan (kullanılan) net fon miktarı		(1.032)
<u>Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış:</u>		
Dönem sonu nakit mevcudu		
Dönem başı nakit mevcudu		(480)
Nakit ve nakit benzerlerindeki artış (azalış)		600
		-120
<u>Toplam:</u>		
Firma faaliyetlerinden sağlanan fonlar	+ 1.392	
(-) Yeni yatırım harcamaları	- 480	
(+) Yeni borçlanmalardan sağlanan fonlar	-1.032	
Nakit dengesindeki değişiklik	- 120	

b) Şirketin görünen en büyük nakit akımı problemi stoklara yapılan aşırı yatırımlardır. Bunların önemli bir bölümü satıcı kredileri şeklinde kısa vadeli olarak sağlanmıştır. Kısa vadeli kredilerde %20,9 oranındaki bir artış firmanın ödemelerini yavaşlatabilir. Stoklara yapılan aşırı yatırım firmaya hem nakit problemi doğurur hem de alternatif bir maliyet yükler. Sabit kıymetlere de 480 bin liralık bir yatırım yapılmıştır. Bu şekilde firmanın yatırıma yöneldiği dönemlerde temettü ödeme oranının düşürülmesi ve daha az temettünün ödenmesi isabetli bir nakit politikası olabilir.

c) Şirketin nakit problemini çözmek için şunlar yapılabilir;

1. Temettü ödeme oranı düşürülebilir,
2. Stoklara yapılan yüksek yatırım özel bir politikanın sonucu değilse gözden geçirilip azaltılma yolları aranabilir,
3. Sabit kıymetlere yapılan yatırım tehir edilebilir,
4. Satıcılara olan borçlar uzun vadeli banka borçları ile değiştirilebilir,
5. Şirketin yeni tertip hisse senedi ihracı düşünülebilir.

Alınacak kararlarda firma riskinin minimize edilmesi ve hisse senetlerinin Pazar fiyatının maksimize edilmesi daima göz önünde bulundurulmalıdır.

KAYNAKÇA :

OSMAN OKKA (2009) ANALİTİK FİNANSAL YÖNETİM TEORİ VE PROBLEMLER, A5 Serisi, Nobel Yayın Dağıtım.